

DOVEDNOSTI V ČESKÉM JAZYCE

C

Testový sešit obsahuje 25 úloh.

Na řešení úloh máte 40 minut.

Odpovědi pište do záznamového archu.

Poznámky si můžete dělat do testového sešitu.

U úloh s výběrem odpovědi je právě jedna odpověď správná.

U každé úlohy je uveden počet bodů za správnou odpověď:

1 bod = 1 bod za správnou odpověď,
za nesprávnou odpověď žádný bod;

2 body = 2 body za správnou odpověď,
za nesprávnou odpověď žádný bod;

max. 3 body = 3 body za 4 správná
přiřazení; 2 body za 3 správná přiřazení,
1 bod za 2 správná přiřazení, žádný bod
za 1 nebo žádné správné přiřazení.

Za nesprávnou odpověď se body
neodečítají.

Pokyny pro vyplňování záznamového archu

- Nejdříve vyplňte podle pokynů zadavatele hlavičku záznamového archu.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zakřížkujte v příslušném poli záznamového archu.

Správně vyznačeno

- Pokud budete chtít zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvěte původně zakřížkované pole takto .
Zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.
Další oprava není možná.
- Pište pouze propisovací tužkou.

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

Úloha 1**1 bod**

Ve které z následujících vět je slovo *neděle* podmětem?

- A) Celá rodina se už těší na neděli.
 - B) Na neděli plánujeme výlet do hor.
 - C) Pojedu k dědečkovi až po neděli.
 - D) Po sobotě vždy následuje neděle.
-

Úloha 2**1 bod**

Ve kterém z následujících souvětí je sloveso v chybném tvaru?

- A) Kvalifikovaní lidé, hlavně učitelé a lékaři, kteří opouštějí kontinent, netoužejí po návratu.
- B) Mnohé vyspělé země zpřísňují azylovou politiku a hranice otevírají hlavně vzdělaným.
- C) Lidé, kteří našli uplatnění v zahraničí, se stávají důležitým ekonomickým přínosem.
- D) Zkušenosti ukazují, že většina uprchlíků se vrací, jakmile zmizí příčina jejich útěku.

(Hospodářské noviny 23. 4. 2004, upraveno)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 3–4

Za sluníčkem se od auta zaparkovaného na parkovišti vydaly dvě ženy (45 a 48) na Blanensku. Zatímco se opalovaly, v klidu vykradl jejich vůz zloděj. Mimo mobilů zmizely i doklady a zhruba čtyři tisíce.

(Blesk 8. 6. 2003)

Úloha 3**1 bod**

Která z následujících úprav poslední věty výchozího textu je nejvhodnější?

- A) Až na mobily zmizely i doklady a zhruba čtyři tisíce.
- B) Místo mobilů zmizely i doklady a zhruba čtyři tisíce.
- C) S výjimkou mobilů zmizely i doklady a zhruba čtyři tisíce.
- D) Spolu s mobily zmizely i doklady a zhruba čtyři tisíce.

Úloha 4**1 bod**

Který z následujících titulků nejlépe vystihuje výchozí text, a je tedy nejspíše i jeho názvem?

- A) Čtyři tisíce za mobily
 - B) Drahé opalování
 - C) Parkující ženy
 - D) Sluníčko na Blanensku
-

Úloha 5

1 bod

Která z následujících vět má chybnou výstavbu?

- A) Neznámému muži se mu na něm vznítily šaty.
 - B) Pěveckou soutěží provázel diváky známý herec.
 - C) Slavnostnímu večeru předcházely týdny příprav.
 - D) Více než pět let se v okolí nic podobného nestalo.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–7

Výraznější problémy se vyhnuly také hlavnímu městu. V Praze vyhledalo lékaře s chřipkou zatím jen minimum lidí. Mnohem více jich trápí virózy a angíny. Stejně jako v jiných krajích může epidemie chřipky přijít až ve chvíli, kdy se lidé vrátí do zaměstnání nebo do škol.

Takovou situaci očekávají jihočeši. Ačkoli byl vzestup chřipky v kraji v posledních dnech poměrně pomalý. „Jestli jsme v epidemii nebo ne, to budeme schopni vyhodnotit až skončí svátky,“ uvedl pro ČTK epidemiolog krajské hygienické správy Jan Augustin. „Zatím jsme zaznamenali přes 1400 nemocných na 100 tisíc obyvatel, tedy o necelých sto méně, než je práh zvýšeného výskytu nemoci.“

(Lidové noviny 30. 12. 2003)

Úloha 6

1 bod

Která z následujících úprav nejlépe odstraňuje nedostatky ve výstavbě začátku druhého odstavce výchozího textu?

- A) Takovou situaci jihočeši očekávají. Ačkoli byl vzestup chřipky v kraji, v posledních dnech, poměrně pomalý.
- B) Takovou situaci Jihočeši očekávají ačkoli vzestup chřipky v kraji v posledních dnech byl poměrně pomalý.
- C) Takovou situaci očekávají jihočeši, ačkoli, byl vzestup chřipky v kraji v posledních dnech, poměrně pomalý.
- D) Takovou situaci očekávají Jihočeši, ačkoli byl vzestup chřipky v kraji v posledních dnech poměrně pomalý.

Úloha 7

1 bod

Která z následujících úprav první části přímé řeči je nejvhodnější?

- A) Jestli je to epidemie nebo není, to budeme schopnými vyhodnotit po uplynutí Vánoc.
 - B) Jestli jsme v epidemii anebo nejsme, to budeme schopný vyhodnotit, až skončí svátky.
 - C) Jestli propukla epidemie, nebo ne, to budeme schopni vyhodnotit až po svátcích.
 - D) Jestli vypukla epidemie, nebo nevypukla, to budeme schopni vyhodnotit po vánocích.
-

Úloha 8

1 bod

Ve které z následujících vět je chybně utvořené přídavné jméno?

- A) Americkou společnost výrazně obohatily úspěchy číňanských vědců.
 - B) Prudké bouřky odřízly v severozápadní části země od světa stovky lidí.
 - C) Roztomilé malé tanečnice z pobaltského Estonska všechny překvapily.
 - D) Zápisky popravených mnichů byly objeveny v pařížské knihovně.
-

Úloha 9

1 bod

Ve které z následujících vět je chybný tvar podstatného jména?

- A) Do budoucna se musí počítat s výstavbou několika dalších hřišť.
 - B) Na podzim se zase budeme potýkat s myšmi a dalšími hlodavci.
 - C) Před pronásledovateli se ukryli za vratami nedalekého statku.
 - D) Starými železničními pražci se u nich topilo celou zimu.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 10

OTÁZKA: (Vladka) Dobrý den pane Hejmo. Co jste říkal na vyřazení Sámera a co myslíte, že bylo příčinou jeho vypadnutí? Děkuji.

ODPOVĚĎ: Příčin může být spousta, někdo říká, že za to můžeme my, protože jsme mu vybrali špatné písničky. To si ale nemyslím. Sámer má obrovskou oblibu u mladších lidí, ***** v této soutěži snad hlasují všichni včetně těch, kteří jeho „černou“ muziku nemají rádi. Proto prohrál se Šárkou, se kterou se jako s kandidátem středního proudu snadno identifikují lidé všech generací.

(<http://revue.idnes.cz/17.6.2004>, upraveno)

Úloha 10

1 bod

Kterou spojku lze doplnit na vynechané místo v textu (*****) tak, aby poměr mezi větami byl odporovací?

- A) a tak
 - B) ale
 - C) proto
 - D) tudíž
-

Úloha 11

1 bod

Ve kterém z následujících souvětí je pravopisná chyba?

- A) Lidé nemají žádné skutečné problémy a starosti, nemají důvod dospět, což se projevuje i siláckým používáním vulgarismů.
- B) Přesto si většina dětí pamatuje právě tuto větu, protože v ní všichni spatřovaly něco lechtivého a zakázaného.
- C) Striktně se ale vždy dodržovalo, že jsou oblasti života, situace, prostředí, kam mají sprostá slova vstup zakázán.
- D) Útlocitní Japonci snesou mnohem méně než my a naopak v angličtině se sprostá slova v mluvě vyskytují častěji.

(Týden 31/2004, upraveno)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Někdy se u jmen obecných i vlastních, zvláště původu latinského a řeckého, neshoduje se zakončením 1. pádu ani rod ani kmen v pádech ostatních. Jsou to především tyto případy:

- Jména na *-um* a *-on* (původem latinská a řecká) jsou rodu středního a mají, všechna na *-um* a některá na *-on*, ostatní tvary bez zakončení na *-um*, *-on* a s koncovkami podle tvrdého vzoru (město), jako *album*, *publikum*, *epiteton* – *alba*, *publika*, *epiteta* atd. Jména zakončená na *-ium*, *-eum*, *-uum*, *-ion* jako *stipendium*, *muzeum*, *jubileum*, *individuum*, *stadion*, mají v množ. čísle v 2., 3., 6. a 7. pádě koncovky podle vzoru měkkého: *-í*, *-ím*, *-ích*, *-i*.

(Stručná mluvnice česká, upraveno)

Úloha 12

2 body

Která z následujících vět je napsána v souladu s výchozím textem, a je tedy jazykově správně?

- A) Kritéria pro umístění akvárií s dravými rybami jsou přísná.
- B) Půjdeme do muzea na výstavu uspořádanou k jubileju známého spisovatele.
- C) Pacient se nachází ve stádiu těžkého deliria.
- D) S těmito individuy se setkal na studiích.

Úloha 13

max. 3 body

Přiřaďte k jednotlivým úryvkům patřičného opeřence tak, aby vzniklá přirovnání byla v souladu s obsahem úryvků:

- 13.1 Byl na něj komický pohled, jak se tak točil před zrcadlem jako ***** na báni a zálibně se prohlížel ze všech stran.
- 13.2 Pusť mě k tomu rádiu, koukáš do toho jako ***** do flašky a stejně tam nic nevykoukáš!
- 13.3 Své rozčilení dával najevo tak, že pozvolna měnil barvu, až zrudnul jako ***** a začal nadávat.
- 13.4 Tenhle že má být mým pomocníkem v lese? Koukni, jak je hubenej! A síly má asi tolik jako ženatej *****.

- A) holub
- B) husa
- C) krocan
- D) špaček
- E) vrabec
- F) vrána

Úloha 14

2 body

Seřaďte slovní hodnocení výkonů hokejistů od nejlepšího po nejhorší:

- A) Defenzivní jistota, nejspolehlivější obránce. Zbytečně se nehnal dopředu. Byl jasně nejlepší ve statistice plusových a minusových bodů. Nevyšlo mu semifinále s Kanadou, kdy ale zkolabovala celá obrana.
- B) Hodně rozpačitý výkon. Působil bezradně, jako by nevěděl, co hrát. Blýskl se pouze v zápase s Finskem, kdy dvakrát ubránil dvojnásobnou přesilovku protivníka.
- C) Neberte ho! V rozhodující okamžik vyvede blbost, říkali kritici. V prvním zápase se Slovenskem sejmul Pálffyho a oslabil tým na pět minut. V semifinále s Kanadou zbytečně strčil po odpískání do protihráče a zhatil tak českou přesilovku.
- D) Nejlepší český útočník. O tom svědčí i to, že získal nejvíce bodů. To navíc musel nastupovat na nepříliš oblíbeném postu centra. Jak lehce a s jakou elegancí dovede obejít protihráče!
- E) Začal trochu rozpačitě, ale pak jeho výkon šel nahoru. Na rozdíl od výtečného play off v lize se neprosadil bodově. V divokém duelu s Kanadou se držel, až ke konci se nechal strhnout výbuchem celé obrany.

(Sport 12. 5. 2003)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 15

TEXT Č. 1

Plavci s nejvíce medailemi z jedné olympiády

1.	Mark Spitz (USA)	7	0	0	Mnichov 1972
2.	Matt Biondi (USA)	5	1	1	Soul 1988
3.	Michael Phelps (USA)	5	0	2	Atény 2004

(Sport 21. 8. 2004, upraveno)

TEXT Č. 2

K jednotlivým vzorům se vlastní osobní jména cizího původu zařazují podle rodu a zakončení, stejně jako jména domácí. Např.: Gogol, Fleming podle vzoru pán, Mickiewicz podle vzoru muž, Zola podle vzoru předseda.

- Mužská osobní jména na *-s, -z, -c, -x* se škoňují zpravidla podle vzoru muž. [...]
- Osobní jména na *-i, nebo -y*, jako Verdi, Škultéty, Kennedy, přidávají k tomuto základu v j. č. v 2. a 4. pádě *-ho* (Verdiho), v 3. p. *-mu*, v 6. a 7. p. *-m*.

(Stručná mluvnice česká, upraveno)

Úloha 15

2 body

Ve které z následujících vět je porušeno některé z pravidel uvedených v textu č. 2?

- A) Biondimu patří před Phelpsem druhé místo za nedostižným Spitzem.
- B) Phelpsa a Spitzeho napodobil zatím jen jejich krajan Matt Biondi.
- C) Phelpsovi se povedlo dostat se za zatím lepší Biondiho a Spitze.
- D) Spitz je v čele s bezpečným náskokem před Biondim a Phelpsem.

Úloha 16

1 bod

Do které z následujících vět je nutné doplnit předložku tak, aby věta byla napsána správně?

- A) Čerství absolventi vysokých škol najdou nejnáze uplatnění v metropoli.
- B) Jihomoravští podnikatelé mají velmi široké možnosti vývozu jižním směrem.
- C) Místní stavbaři nakonec mohli být výsledkem jejich úsilí celkem spokojeni.
- D) Rozbouřený potok ohrožoval po celou noc rekreanty i obyvatele nedaleké obce.

Úloha 17

1 bod

Ve kterém z následujících souvětí je chyba ve shodě přísudku s podmínkem?

- A) Letos selhal už poněkoli káté, novináři ho tentokrát přistihli v herně.
- B) S popularitou si nedělal vrásky, ty mu dělaly spíš zahraniční noviny.
- C) Vyhrával všemožné ankety, které se sportem neměli moc společného.
- D) Znovu byl vystaven pokušení, jemuž neodolali ani zkušenější politici.

Úloha 18**1 bod**

Která z následujících vět obsahuje v daném kontextu chybně utvořené slovo?

- A) Jihovýchodní Asii v posledních dnech zužují vytrvalé silné deště.
- B) Mezinárodní výzkumy jednoznačně prokázaly oprávněnost domněnky.
- C) Politici vítězné strany v ukrajinských volbách slavili řadu úspěchů.
- D) Vyrušený zloděj neztrácel čas prohledáváním dalších místností.

Úloha 19**1 bod**

Ve které z následujících vět se nevhodně opakují slova se stejným významem?

- A) Básníky a dramatiky přece jen nepotkáváme každý den.
- B) Čokoládové bonbóny zbyly na stole až do konce oslavy.
- C) Pro získání takových výsad musíte udělat mnohem víc.
- D) S tímto rozhodnutím zásadně kategoricky nesouhlasím.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Ještě před nedávnem se Bulhaři strachovali, že žádný z jejich fotbalistů nedoroste slávy Christo Stojčkova. Nyní si hýčkají naději, že ji mladý talent možná překoná. Jmenuje se Stilian Petrov a ostruhy získává na drsném severu ve Skotsku. Ač žádný rabachor (175 cm/75 kg), v popularitě tu už stíhá ostrostřelce Henrika Larssona.

*(Fotbal 10/2001)***Úloha 20****1 bod**

Ke které z následujících možností se vztahuje výraz *rabachor* ve výchozím textu?

- A) bulharská specifika
- B) fyzické dispozice
- C) klimatické podmínky
- D) střelecké schopnosti

Úloha 21**1 bod**

Ve které z následujících vět je chybně utvořené příslovce?

- A) Italský houslista ovládá svůj hudební nástroj opravdu vynikajícně.
 - B) Jmenovaná politická strana se v minulých letech nechovala solidně.
 - C) Severočeští kriminalisté objasňují podobnou trestnou činnost spolehlivě.
 - D) Zmizelí sousedé se po nevydařené dovolené objevili zcela nečekaně.
-

Úloha 22

1 bod

Ve kterém z následujících souvětí je výraz *během* podstatným jménem?

- A) Nevím, co bych na to měl říci, během víkendu si budu muset knihu přečíst.
 - B) Prý se můžeme spolehnout, že se na nás během jednání někdo obrátí s dotazem.
 - C) Teď mi netelefonujte, já se vám někdy během zítřka nejspíše ozvu sama.
 - D) Ztrátu vždycky doháněl během, zvlášť v kopcích byl téměř nepřekonatelný.
-

Úloha 23

1 bod

Který z následujících úryvků lze označit jako reklamu?

- A) Ložnice stojí a padá s dobrou matrací, která odpovídá vašemu stylu spaní. Pak už zbývá jen dodat nábytek, vhodné textilie a osvětlení, aby vznikla ta správná atmosféra plná klidu a pohody. Náš obchodní dům je tu proto, abyste si všechno mohli pořídit ještě dnes!
 - B) Při výběru lůžka do dětského pokoje je nutné pamatovat na to, že postel často slouží dětem také jako gauč, místo ke čtení a hraní. Lůžko by tedy mělo být dostatečně odolné. Neuděláte chybu, když svému potomkovi koupíte větší postel, než momentálně potřebuje. Kvalitní lůžko s dobrým roštem vydrží léta, nutné je pouze pravidelně vyměňovat matraci.
 - C) Už je ta tam představa, že kotel nebo krbová kamna na dřevo rovná se každodenní zatápění. Ve spojení s akumulací nádrží se optimalizuje využití tepelné energie vzniklé hořením a minimalizuje se produkce emisí. Navíc je popel ze dřeva cenným přírodním hnojivem.
 - D) Večer se občas scházíme s rodinou a přáteli k menu s několika chody. Velké stoly a pohodlné židle by proto neměly chybět v žádné domácnosti. Zcela přirozeně se tu vedle sebe snášejí různé styly.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Tragická dopravní nehoda se odehrála na silnici mezi Planou a Mariánskými Lázněmi na Chebsku. Řidič (28) vozu Fiat Tipo nezvládl řízení a vyjel mimo vozovku. Poté dostal smyk a vyjel do protisměru. Tam bočně narazil do projíždějícího Renaultu Nevada. Fiat skončil v příkopu a řidič utrpěl zranění, kterým po převozu do nemocnice podlehl.

(Nedělní Blesk 30. 11. 2003)

Úloha 24

1 bod

Který z následujících popisů situace nejvíce odpovídá obsahu výchozího textu?

- A) Fiat narazil do Renaultu, poté vyjel do protisměru, dostal smyk, čímž se dostal znovu mimo vozovku, po dalším smyku zajel do příkopu.
 - B) Fiat se dostal do příkopu, pak se vrátil na vozovku, kde dostal smyk, nemohl tedy narazit do Renaultu, a skončil zpět na vozovce.
 - C) Fiat vybočil do protisměru, čímž dostal smyk a zajel tak do příkopu, kde narazil do Renaultu, mimo vozovku se mu podařilo dostat po dalším smyku.
 - D) Fiat vyjel mimo vozovku, pak dostal smyk, tím se dostal do protisměru, to znamená zpět na vozovku, kde narazil do Renaultu.
-

Úloha 25**1 bod**

Ve kterém z následujících úryvků je vyjádřena domněnka?

- A) Jednoho z vítězů dubnové soutěže ve východoaustralském Brisbane již úřady vyslechly, druhého stále policie hledá, sdělila agentuře AP společnost ochránců zvířat.
- B) Meteorit zasáhl dům v novozélandském Aucklandu takovou rychlostí, že prorazil střechu, zbrzdit se nenechal ani pohovkou a skončil v osobním počítači.
- C) Řecký filozof Arrianos poukázal na možnou otravu, jejímž pachatelem mohl být někdejší Alexandrův učitel Aristoteles.
- D) Silný vítr a nízké mraky si vynutily odklad seskoku o téměř dvě hodiny a navíc velící důstojníci armádního doprovodu nenechali Bushe skočit samotného.

(Lidové noviny 15. 6. 2004, upraveno)

KONEC TESTU
